བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣9རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ། བོད་ཟླ་ 2 ཚེས་ 27 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 51 ཨང༌། 15 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

18th April 2012

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 51 Issue 15 Price Rs. 1

སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཧ་ཝའི་ནང་༸ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་འགོ་ཚུགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༣ རེས་
གཟའ་པ་སངས་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༥ ཙམ་ལ་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཧ་ཝའི་མཚོ་གླིང་གི་ཧོ་ནོ་ལུ་
ལུའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་༸ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་
ཡོད། དེ་ཡང་ཨ་རིའི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ཚོང་ལས་གཉེར་
མཁན་ཨི་བྷའེ་(eBay) ཚོང་ལས་ཁང་དང༌། ཧ་
ཝའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐེབས་རྩ་ཁང་གསར་འཛུགས་
གནང་མཁན་སྐུ་ཞབས་པི་ཡ་རི་ཨོ་མིཌ་ཡར་
(Pierre Omidyar)ལགས་དང་ཁོང་གི་སྐུ་ཟླ་
པམ་ཨོ་མིཌ་ཡར་བཅས་ནས་གདན་ཞུའི་གསོལ་
འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མངའ་སྡེ་དེའི་རྒྱལ་ས་ཧོ་ནོ་
ལུ་ལུའི་གནམ་ཐང་དུ་༸ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་
མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་ནིལ་ཨ་བར་ཁོམ་བེ་ (Neil
Abercrombie) མཆོག་དང་ཁོང་གི་སྐུ་ཟླ། དེ་
བཞིན་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་པ་པི་ཊར་བྷི་ (Peter B
Carlisle) མཆོག ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
བློ་བཟང་སྙན་གྲགས་ལགས། ཆིབས་སྒྱུར་གདན་
ཞུ་བ་སོགས་གནད་ཡོད་ཀྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་
གནམ་ཐང་དུ་བཅར་ཏེ་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་
ཞུས་ཡོད།
དེ་ནས་ཕེབས་འགྲོའི་ཐོག་བཞུགས་
གནས་མགྲོན་ཁང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གྱི་༸ཞབས་
སོར་འཁོད་སྐབས་ཧ་ཝའི་མཚོ་གླིང་ཁག་དྲུག་དང་
དེ་མིན་ས་གནས་ཁག་གི་མི་མང་། ཁུལ་དེར་རྟེན་
གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་བླ་མ་

དང་དགེ་འདུན་པ། ཁུལ་དེར་གནས་སྡོད་བོད་མི་
དང་བལ་པོ། འབྲུག་པ། རྒྱ་གར་བ་སོགས་མི་མང་
མང་དག་ཅིག་གིས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་

ཡོད། སྐབས་དེར་བཞུགས་གནས་མགྲོན་ཁང་
དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་གོ་སྒྲིག་
ཞུས་པའི་ཕེབས་བསུའི་མཛད་སྒོར་དབུ་བཞུགས་
མཛད་སྐབས་ཁུལ་དེའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་འདེམས་
སྒྲུག་བྱས་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཁག་གཅིག་གིས་༸གོང་
ས་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲིའི་ཆེད་དུ་ཧ་ཝའི་མི་
རིགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གླུ་དབྱངས་ཁག་གཅིག་
འཁྲབ་སྟོན་གྱི་ལམ་ནས་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་

ཡོད།
སྐབས་དེར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་སློབ་

ཕྲུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་
ཡོད་མ་ཟད། ཧ་ཝའི་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་
སྟངས་དང་ལུགས་སྲོལ་འདི་རྣམས་ང་ཚོ་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ཧ་ཅང་མཐུན་པོ་འདུགརྩ་བའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཕན་ཚུན་མཛའ་བརྩེའི་ཐོག་ནས་མཐུན་ལམ་ཡག་
པོ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་སྤྱི་དང་མི་མང་
ཕན་ཚུན་བར་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་

ཡིན། ངོས་རང་ད་རེས་སླར་ཡང་ཧ་ཝའི་ས་ཁུལ་
འདིར་ཡོང་རྒྱུ་བྱུང་བར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་།
ཞེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད།

ཐེངས་འདིར་༸གོང་ས་མཆོག་ཁུལ་
དེར་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ཚོགས་པ་དེའི་ཞི་
བདེའི་ཀ་བ་ཞེས་པའི་ལས་གཞིའི་ཐོག་འཛམ་གླིང་
སྟེང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཧ་ཝའི་མཚོ་གླིང་དེར་གདན་ཞུས་
དང་སྦྲགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་དང་
དེ་ནས་ཁྱིམ་ཚང་དང་འཛམ་གླིང་རིམ་པའི་ཐོག་ཞི་
བདེ་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཐོག་མ་
དེ་ཆགས་ཡོད་འདུགཨུ་རུ་སུའི་མཁས་དབང་ཞིག་གིས་བརྩམས་པའི་བོད་རང་བཙན་ཁུངས་སྐྱེལ་གྱི་དཔེ་དེབ་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ རེས་
གཟའ་མིག་དམར་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༣།༣༠
ཐོག་རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཚོགས་ཁང་དུ་ཨུ་རུ་
སུའི་མི་སེར་ཡིན་པ་སྐུ་ཞབས་སར་ཇེའུ་སི་ཨེལ་
ཀུཛ་མིན་ (Dr.Sergius L. Kuzmin)
ལགས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བའི། སྦས་པའི་བོད།
རང་བཙན་གཙང་མ་དང་བཙན་འོག་ཏུ་གནས་པའི་
ལོ་རྒྱུས། (Hidden Tibet:History
of Independence and Occu-

pation)ཅེས་པའི་བོད་རང་བཙན་ཁུངས་སྐྱེལ་
གྱི་དཔེ་དེབ་དེ་སྔ་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་
པ་ནས་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་པ་དེ་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲི་བློ་བཟང་སེང་
གེ་མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་

རྡོར་ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་བཅར་བ་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་

འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་ཁག་གཅིག དེ་བཞིན་
དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་དང་གསར་འགོད་པ་བཅས་
ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༦༠ བརྒལ་བར་འཚམས་འདྲི་
ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། དཔེ་དེབ་དང་དཔེ་དེབ་རྩོམ་
པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་

གནང་གྲུབ་བསྟུན། བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་རྩོམ་
པ་པོ་མཆོག་དང་ལྷན་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་

རྗེས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། དཔེ་དེབ་དེ་
བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་
དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་འཁྱོག་
བཤད་མེད་པར་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་ནས་ཤེས་
རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་

སྐོར་དང་། རྩོམ་པ་པོ་མཆོག་གིས་མ་བསྐུལ་དང་
བླང་ཐོག་བོད་མིའི་བདེན་པར་རྒྱབ་ལངས་གནང་
བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་ཡོད།
དེ་རྗེས་རྩོམ་པ་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་
དེབ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཁག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་
གསལ་བཤད་གནང་སྟེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད། སྦས་
པའི་བོད། རང་བཙན་གཙང་མ་དང་བཙན་འོག་ཏུ་
གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས། ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་བཞིན་
ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་མར་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༤ ལོར་བོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་བཀའ་ཁྲི་ཟུར་པ་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད། དཔེ་དེབ་དེར་ཁྱོན་ཤོག་
གྲངས་ ༥༤༡ ལྷག་ཙམ་ཡོད་འདུག དཔེ་དེབ་དེ་
བཞིན་རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་
གྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

༸གོང་ས་མཆོག་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་
བསྐྱང་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༦
ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་དབྱིན་ཡུལ་མན་ཅེ་སི་ཊར་(Man-
chester)གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་སྩལ་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདེ་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་མན་ཅེ་སི་
ཊར་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་དང་བྱུས་ཉེས་ཕོག་
ཅིང་རེ་བས་ཕོངས་པའི་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་
ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཟིགས་བཞིན་ཡོད་
པར་བརྟེན། ད་ཐེངས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གཞོན་ནུ་
རྣམས་ལ་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་
གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་བཅས། །

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
༣ རྡ་སར་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ནས་
ཚེས་ ༡༦ བར་རྡ་ས་སྟོད་པ་སྐྱིད་སྡུག་ཚོགས་
ཁང་དུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་མི་མང་ལས་འགུལ་
ཁང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་། ས་
གནས་བཅུ་བདུན་ནས་ཕེབས་པའི་འཐུས་མི་
རྣམ་པར་ཟབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུག ཚེས་ ༡༣ སྔ་
དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཐོག་མི་གྲངས་ ༤༠ བརྒལ་བ་
ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་
གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་
དང་རྒྱ་ནག་མི་མང་གི་ལྟ་ཚུལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
ལས་འགུལ་སྤེལ་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་
དང་པོའི་སྐབས་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་
དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མང་
ཚོགས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་
འགན་འཁུར་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་ཕྱོགས་ཕེབས།
༄༅། །འདི་གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩ ཉིན་བཏང་གནས་
ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ནང་
སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་
རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཤི་ལོང་ས་གནས་སུ་མི་མང་
ཚོགས་ཁང་དང་ས་ཆའི་མིང་བསྒྱུར་གསར་
རྒྱག་ཞུ་ཕྱོགས་ཐད་དམར་སྒར་ལས་ཁུངས་སུ་
དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་མཇལ་འཕྲད་དང་ཁྲིམས་རྩོད་
པ་ལྷན་གོ་བསྡུར། མི་མང་ཚོགས་ཆེན་སོགས་
གནང་ཡོད།
དེ་རྗེས་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་
དང། གཞིས་ལས་ཁང་། སྤྱི་པའི་ས་ཆར་ལྟ་
སྐོར་གནང་མཚམས་མེ་གྷ་ལ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཆལ་སི་པིན་རོབ་
མཆོག་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ས་གནས་བོད་མི་
འགར་རླུང་ཐབ་གསར་ཞུ་དང་། ཁ་ལོ་བའི་ལག་
འཁྱེར་གསར་བཟོའི་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་
གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་འོས་བསྡུའི་ལག་འཁྱེར་
དགོས་ལུགས་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང། བོད་མིར་
དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་སླད་རྒྱ་གར་གཞུང་
ནས་གནང་བའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཐོག་ངོ་
བཞེས་ཡོང་བའི་བདེ་སྡུག་སྙན་སེང་ཞུས། དེ་
ནས་ཡུལ་མིའི་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་ལན་
འདེབས་གནང་འདུག་པ་བཅས།།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཧ་ཝའི་རྒྱལ་མོའི་བརྒྱུད་པ་སྲས་མོ་ཨ་བོ་གྷལ་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་བཞིན་པ།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 2 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 18

༼འཕྲོས་ཤོག་གྲངས་ལྔ་པར་གཟིགས།༽

སྐྱེ་རྒུ་མདོར་བོད་མིའི་ས་ཁང་ཉམས་གསོ་ཚད་ལྡན་མེད་སྐོར་གླེང་
སློང་འབྱུང་བཞིན་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༡༣ ཉིན་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་
གསལ་ལྟར་ན། སྐྱེ་རྒུ་མདོ་ས་ཁུལ་དུ་ས་ཡོམ་
ཤུགས་ཆེ་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་གསར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་
པ་རྣམས་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་གི་མེད་སྐོར་
ལ་མང་ཚོགས་ཁྲོད་གླེང་སློང་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་
བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ཉེ་ལམ་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་སྐྱེ་རྒུ་མདོར་མང་ཚོགས་སྡོད་ཁང་ཆེད་
གསར་རྒྱག་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་བརྩེགས་

གསུམ་ཅན་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་རྡིབ་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ་
ཉུང་མཐར་རྒྱ་རིགས་ལས་མི་གྲངས་ལྔ་ཙམ་ལ་
འཆི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཐོན་འདུག་
ཀྱང། ས་གནས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་གནས་
ཚུལ་དེ་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུད་གྲགས་བྱེད་མི་
ཆོག་པའི་བཀག་འགོག་བྱས་འདུག དེ་བཞིན་
ས་གནས་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་
ད་ཆ་གཞུང་གིས་མང་ཚོགས་ཆེད་གསར་སྐྲུན་
བྱེད་བཞིན་པའི་ཁང་པ་རྣམས་དུས་ཐོག་སྤྲོད་
ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་ཁར། ཁང་པ་བརྒྱབ་ཟིན་པ་

རྣམས་ཀྱང་སྤུས་ཚད་ཡག་པོ་མེད་པའི་གནས་
ཚུལ་དངོས་མཐོང་བྱུང་བར་བློ་འཚབ་ཆེན་པོ་
བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དེ་བཞིན་སྐྱེ་རྒུ་གྲོང་བརྡལ་ས་ཆའི་ལྟེ་
གནས་ཁག་དང་སྤུས་ལེགས་ས་ཆ་རྣམས་གཞུང་
ནས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པའི་ཐད་མང་ཚོགས་ནས་
ས་གནས་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པར་ཞུ་གཏུག་བྱེད་
བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ད་དུང་ཡང་ཡོད་བཞིན་
འདུག་ཀྱང་བདག་སྤྲོད་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག་པ་བཅས།།

ཁམས་འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་བོད་མི་ཁག་གཅིག་གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ།

ཟླ་བའི་ནང་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་མཇལ་ཡོང་ཐབས་གནང་བར་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༩ ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་
ན། ཉེ་དུས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་བདེ་ཚན་པས་
ད་ལྟ་རང་ལོ་ ༢༠ ཙམ་ཡིན་པའི་ཕུར་བུ་རྣམ་
རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཟླ་བའི་ནང་ནས་༸གོང་ས་
མཆོག་གི་ཞལ་མཇལ་ཐོབ་ཐབས་གནང་ཡོད་
པ་དེ་ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཉེས་
འཛུགས་འོག་གློ་བུར་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུགགནས་ཚུལ་དེའི་འབྱུང་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི།
ཕུར་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ནང་མ་ཁང་ཞིག་ཏུ་
ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས། ཁོང་གིས་

རོགས་པ་ཁག་གཅིག་ལ་དགོང་མོ་ཟླ་བ་ཤར་
རྗེས་ནམ་མཁར་བལྟས་ཚེ་ཟླ་བའི་ནང་ནས་
༸གོང་ས་མཆོག་མཇལ་གྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་
དེ་རོགས་པ་ཁག་གཅིག་ཁྲིད་ནས་ནང་མ་ཁང་
གི་སྒོ་འགྲམ་ནས་ནམ་མཁར་བལྟས་ཏེ་ཟླ་བའི་
ནང་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་མཇལ་ཡོང་
ཐབས་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས། ས་གནས་སྤྱི་
བདེ་ཉེན་རྟོག་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་དེ་ནི་
ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་རེད་ཅེས་
བརྗོད་དེ་ཕུར་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ཟླ་བ་སྔོན་
མའི་ནང་འཛིན་བཟུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་
ཡོད་འདུགཕུར་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ནི་འཕན་པོ་ལྷུན་
གྲུབ་རྫོང་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་པ་དང༌། དེང་སྐབས་
ལྷ་སར་ནང་མ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་
འཚོ་རྟེན་འཚོལ་བཞིན་ཡོད་འདུག རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་ཁོང་གིས་ནང་མ་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་
ནས་ནམ་མཁར་བལྟས་ཏེ་༸གོང་ས་མཆོག་
གི་ཞལ་མཇལ་ཞུ་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ནི་ཁྲིམས་
འགལ་གྱི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་རེད། ཅེས་བརྗོད་
ནས་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་
ཆར་ས་གནས་གང་ཞིག་ཏུ་བཀག་ཉར་བྱས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གྱུར་འདུག་
པ་བཅས། །

༄༅། །གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་
གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། འདི་ལོ་སྔ་ཕྱིར་
ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་བོད་མི་ཤེས་
ཡོན་པ་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉེས་མིང་
འདྲ་མིན་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟའི་
ཆར་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་མེད་དང་།
གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་མེད། འཛིན་བཟུང་
བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ཡིན་ཁ་གསལ་ཤེས་
རྟོགས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།
དེ་ཡང་ཁམས་འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་
ནས་སྨན་པ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལགས་དང།
དགེ་རྒན་བསྟན་འཛིན་ཐབས་མཁས་ལགས།
མགོན་པོ་ཀླུ་དབང་ལགས། མར་རིལ་པ་སངས་
ལགས། ཚོང་པ་ཉི་མ་ཚེ་རིང་བཅས་རྒྱ་གཞུང་
གིས་སྔ་ཕྱི་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས། ད་
ལྟའི་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་འདུག འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་པས་བརྗོད་དོན།
ལོ་འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཁམས་འབྲི་རུ་
རྫོང་ཁུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་གསོ་རིག་མཁས་པ་ཨོ་
རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལགས་སུ་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་
པའི་འདྲི་རྩད་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་སར་བོད་
སྨན་ཉོ་བར་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ལ་ཁ་གཡར་
ནས་ལྷ་སར་ཁྲིད་དེ་ལྷ་སའི་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་
སུ་མུ་མཐུད་འདྲི་རྩད་དང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་
འདུག དོན་དམ་དུ་སྨན་པ་ཨོ་རྒྱན་ལགས་ལ་

ནག་ཉེས་གང་ཡང་མ་རྙེད་པར་གང་བྱུང་དུ་འཛིན་
བཟུང་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག བོད་སྨན་མཁས་
པ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནི་ཁམས་འབྲི་རུ་
རྫོང་བོམ་ཕན་ཤང་གི་མི་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་རང་
ལོ་༥༥ ཙམ་ལ་སླེབས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནི་བོད་
ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
རིག་པའི་གཞུང་ལ་ཧ་ཅང་མཁས་པ་ཡིན་འདུགཡང་སྒོས་ལོ་ངོ་ ༣༠ ཙམ་གྱི་
རིང་ས་གནས་ཀྱི་ནད་པ་འབོར་ཆེན་ཞིག་ལ་སྨན་
བཅོས་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་ནད་
པ་ཉམ་ཐག་སུ་ཡིན་ལ་རིན་མེད་སྨན་བཅོས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་ལ། གྲྭ་བཙུན་ཚོ་དང་སློབ་གྲྭ་བ་སོགས་
ཤེས་ཡོན་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་
རྐྱེན་སྦྱར་བ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་བྱ་
གཞག་རླབས་ཆེན་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།
ཡང་ལོ་འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༢༥ ཙམ་
ལ། ཕ་ཡུལ་ཁམས་འབྲི་རུ་རྫོང་བརླན་ཆུ་ཤང་
ནས་ཡིན་པའི་བསྟན་འཛིན་ཐབས་མཁས་ལགས་
ལྷ་ས་ནས་ཉེན་རྟོག་པས་གློ་བུར་དུ་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཡོད་འདུག ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་གང་ཡང་མེད་
ཀྱང། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་དཀྲུག་མཁན་གྱི་
དོགས་གཞིའི་འོག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་འདུགཁོང་དེ་སྔོན་བོད་ལྗོངས་གསོ་རིག་
སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྗེས་སུ་
བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་བོད་ཡིག་གི་དགེ་རྒན་

གནང་མྱོང་ཞིང་། དེང་སྐབས་ལྷ་སར་ཡོད་
པའི་སྒེར་གཉེར་བོད་ཡིག་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་དགེ་
རྒན་ཡིན་པ་རེད། ཡང་ཕྱི་ཟླ་བ་ ༢ པའི་ཚེས་
༢༦ ཙམ་ལ་འབྲི་རུ་རྫོང་འབྲི་ལུང་ཤང་ནས་ཡིན་
པའི་རྒན་མགོན་པོ་ཀླུ་དབང་དང་འབྲི་རུ་རྫོང་བོམ་
ཕན་ཤང་ནས་ཡིན་པའི་རྒན་མར་རིལ་པ་སངས་
གཉིས་ཀྱང་ཉེས་མིང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་མཉམ་
དུ་ས་གནས་འབྲི་རུ་རྫོང་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གཉིས་ནི་ཁམས་འབྲི་རུ་རྫོང་
ཐོག་ཏུ་སྒེར་གཉེར་བོད་ཡིག་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་
ཡིན་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་དེ་ནི་ཡིག་རྨོངས་མང་
ཚོགས་ཚོའི་སླད་དུ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་
པ་མ་ཟད། སློབ་གྲྭ་དེ་གཉེར་ནས་ཕལ་ཆེར་མི་ལོ་
༡༠ ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད། ཕྱི་ཟླ་༣ པའི་ཚེས་༢༣
ཙམ་ལ། ཕ་ཡུལ་ཁམས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུ་རྫོང་
བོམ་ཕན་ཤང་ནས་ཡིན་པའི་ཚོང་པ་ཉི་མ་ཚེ་རིང་
ལགས་ནག་ཉེས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་འཛིན་
བཟུང་བྱས་འདུག ཚོང་པ་ཉི་མ་ཚེ་རིག་ལགས་
ནི་ཐོག་མར་ཁོང་གིས་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་དང་ས་
ཁང་ཚོང་གཉེར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པས་འབྲི་རུ་
རྫོང་ཐོག་ཏུའང་ཐོག་བརྩེགས་ཅན་གྱི་སྤུས་ལེགས་
ཟ་ཁང་དང་རྩེད་ཁང་སོགས་ཀྱང་གཉེར་ཡོད།
དེང་སྐབས་ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་སོགས་ལའང་དབྱར་
རྩྭ་དགུན་འབུ་ཚོང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། ཁམས་ཁུལ་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་རྩེ་གྲས་སུ་སླེབས་པའི་ཚོང་པ་ཞིག་
ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།

"ཏཱ་ལའི་བླ་མར་དྲི་བ་བདུན་བཏོན་པ་"ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་གི་ཉེན་ཁའི་ཕྱོགས་ལྷུང༌།
རྩོམ་པ་པོ། ཀྲང་བྷོ་ཧྲུའུ།
བཀའ་ཡིག་དྲུང་འཕར་བུ་རྫོང་ལྷ་མོ་ཚང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར།༼རྩོམ་ཡིག་འདི་སྤེལ་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཀྲང་བྷོ་
ཧྲུའུ་ནི་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་གི་མི་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་དཔལ་འབྱོར་སློབ་ཆེན་གྱི་མཁས་པའི་
ཕྱག་འཁྱེར་དང་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ནས་རབ་
འབྱམས་པ་དང་འབུམ་རམ་པ་ཐོབ་པའི་གྲགས་
ཅན་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་གིས་ལོ་
མང་རིང་འབྲི་རྩོམ་གནང་བའི་<<དེང་རབས་
ཅན་དང་ལམ་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་>>
སོགས་མཚོན་པའི་རྩོམ་ཡིག་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་
མྱོང་ཡོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་རིགས་མཁྱེན་ལྡན་པ་ཞིག་
ཡིན་འདུག༽

༄༅། །རྒྱ་ནག་གི་བོད་ལྗོངས་དྲ་རྒྱ་ཞེས་པའི་
ནང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་སྤེལ་
བའི་རྩོམ་ཡིག་འགོ་བརྗོད་དུ་"ཏཱ་ལའི་བླ་མར་དྲི་བ་
བདུན་བཏོན་པ" ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བཀོད་
འདུག་པ་དང༌། དེ་རྗེས་མི་དམངས་དྲ་རྒྱ་སོགས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉེར་བརྒྱུད་ལམ་དང་དྲ་རྒྱ་ཁག་
ནང་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་དེ་
བརྒྱུད་འགོད་བྱས་འདུག རྩོམ་ཡིག་དེ་ནི་རིག་
གནས་གསར་བརྗེ་ལྟར་མི་ལ་རྒྱུགས་རྡུང་བཏང་
བའི་སྐད་ཡིག་རྩུབ་པོ་སྤྱོད་མཁན་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ཞིག་གིས་ལག་རྗེས་རེད་
འདུག རྩོམ་ཡིག་དེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉེར་བརྒྱུད་
ལམ་ཁག་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་བཙན་བྱོལ་དུ་
ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོར་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཛུགས་
དང་དམའ་འབེབས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་རྒྱུན་མཐུད་
པ་མ་ཟད། ཐ་ན་ཁུངས་ལུང་མེད་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་མཆོག་དང་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ནཱ་ཛི་ཧི་ཏ་ལ་དང་འདྲ་མཚུངས་མཉམ་
བསྲེས་ཀྱང་བྱས་འདུགརྩོམ་ཡིག་དེའི་ནང༌། ''ཏཱ་ལའི་བླ་མས་
མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་དར་ཆ་བསྒྲེངས་ནས་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེ་གཡོ་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཉིན་མ་
ཞིག་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་ལོག་བྱུང་རྗེས་
མི་རིགས་གཙང་བཤེར་བྱ་རྒྱུར་ལམ་བཤངས་
བརྒྱབ་ཅིང༌། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུན་གནས་
བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བའི་མིང་བྱང་འོག་ཏུ། བོད་རིགས་དང་
མི་རིགས་གཞན་གྱི་དབར་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་བཟོ་བའི་''འབར་
ལན་གྱི་རྩིག་པ་ཞིག་“ བརྩིགས་འདུག ཏཱ་ལའི་
གཏམ་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་མི་རྣམས་ལ་འཛམ་གླིང་
དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་སྨྱོ་ཧམ་ཅན་གྱི་ནཱ་
ཛི་མ་དྲན་དཀའ་མེད་རེད། ཏཱ་ལའི་དབུ་མའི་ལམ་
དང་ཆེས་མཐོའི་རང་སྐྱོང་ཞེས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་དམར་
དམར་རྗེན་རྗེན་གྱིས་མི་རིགས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་
པ་དེ། དེ་སྔའི་ཧི་ཏ་ལས་འཇིའུ་མི་རིགས་གཙང་
སེལ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བོ་ག་ཚོད་མི་འདུག་གམ''
ཞེས་བྲིས་ཡོདའོན་ཏེ། གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཛུགས་
དེར་དེ་ལྟ་བུའི་དགག་ལན་རྒྱག་ཐེངས་གཅིག་
གིས་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་རྫུན་རྐུབ་རྡོལ་བ་རེད། དེའི་
རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྐྱོན་འཛུགས་

བྱེད་སའི་གཞི་རྩ་ཡོངས་རྫོགས་ནི་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་ཕྱོགས་ནས་འདོན་སྤེལ་བྱས་པའི
<<བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་>> ཞེས་
པའི་ནང་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རང་སྐྱོང་མངའ་
ཁུལ་ནང་''ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་འབངས་རྣམས་
བོད་དུ་གནས་སྡོད་བྱེད་པ་དང༌། གཞིས་ཆགས་པ།
ལས་རིགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་གཉེར་
ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག་བཟོ་རྒྱུའི་དབང་ཚད་
དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་''ཞེས་འཁོད་པའི་
འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་
ལྟར་ན། འདོད་ཚུལ་འདི་གོང་གསལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པས་བརྗོད་པ་ལྟར།
མངོན་གསལ་དོད་པོས་བོད་མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་
སྡོད་གྲོང་མི་རྣམས་བོད་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་
ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ནི།
<<བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར>> ཞེས་
པའི་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཕྱོགས་
ནས། ''བོད་ནང་གཏན་དུ་གཞིས་ཆགས་པ་དང༌།
ཡུན་རིང་པོ་ནས་གནས་སྡོད་འཚར་ལོངས་བྱས་
པ་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུ་ང་ཚོའི་སྐུལ་སློང་མིན།
ང་ཚོའི་སེམས་འཚབ་བྱེད་གཞི་རྒྱ་རིགས་གཙོས་
པའི་མི་རིགས་གཞན་འབོར་ཆེན་སྤོ་ཤུགས་བྱ་
རྒྱུའི་སྐུལ་སློང་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་ཡོད་སྤྱི་
ཚོགས་ལ་འཕོ་འགྱུར་དང༌། བོད་མི་རྣམས་གྲངས་
ཉུང་ཆགས་པ། ཧ་ཅང་འཇིགས་སླ་བའི་བོད་ཀྱི་
རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་ཉེན་ཚབས་བཟོ་གི་ཡོད་
པ་དེ་དག་ཡིན་'' ཞེས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡོད། གོ་
འཛོལ་མི་འོང་བའི་ཆེད་དུ། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
ཕྱོགས་ནས་གོང་གསལ་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་
དེའི་འགྲེལ་བརྗོད་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན།
<<བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར>> དེས་
མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གཞུང་ལ་རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་
ནས་བོད་ནང་ཡོང་མཁན་ཚོ་གནས་སྡོད་བྱེད་པ་
དང༌། གཞིས་ཆགས་པ། ལས་རིགས་དང་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་གཉེར་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་
ཡིག་བཟོ་རྒྱུའི་དབང་ཚད་དགོས། འདི་ནི་རང་
སྐྱོང་གི་སྤྱིར་བཏང་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ལའང་དེ་
ལྟ་བུའི་དེ་སྔའི་དཔེ་མཚོན་མེད་པ་མ་ཡིན། རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོའི་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མའི་མི་
རིགས་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་
སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཡང་ན་ཧ་ཅང་འཇིགས་སླ་བའི་ཁོར་
ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ས་གནས་
གཞན་ནས་གནས་སྤོ་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་ཐབས་ཀྱི་
ལམ་ལུགས་དང་སྲོལ་ཡིག་གཏན་འབེབས་བྱས་
ཡོད། ༼བསམ་འཆར་༽ནང་''བོད་ནང་གཏན་
དུ་གཞིས་ཆགས་པ་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
གནས་སྡོད་འཚར་ལོངས་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱིར་

བོད་ཟླ་ 2 ཚེས་ 2 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 7 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 18

བོད་མིའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་གཏོང་ཕོད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་བདག་རྡ་སར་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ རེས་
གཟའ་ཕུར་བུའི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡ ཐོག་རྡ་ས་ཕྱི་
དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་
ཀྱིས་ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་ཀེ་ལི་ཡ་
མཆོག་(Steve Killelea)ལ་གཞུང་འབྲེལ་
གྱི་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་
མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་ནང་སྲིད་དྲུང་འཕར་འཆི་
མེད་ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་གནང། དེ་རྗེས་
ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་འཁོར་ལྷ་ཚང་བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་ཀེ་ལི་
ཡ་མཆོག་ངོ་སྤྲོད་གནང་དོན། སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་
ཀེ་ལི་ཡ་མཆོག་ནི་ངལ་སེལ་ཐེབས་རྩའི་(The
Charitable Foundation)འགན་
འཛིན་དང་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལྕོགས་ཡིན་པ་དང།
ཐེབས་རྩ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་ཐོག་མར་
ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་ནང་གསར་འཛུགས་གནང་ཡོད།
ཐེབས་རྩའི་ངལ་སེལ་རོགས་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་གཞི་
ལག་བསྟར་བྱ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་བོ་ནི་ཨ་ཕི་རི་
ཁ་དང་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡ་ཙམ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་
ནང་དམག་འཁྲུག་དང་ནད་ཡམས་ཀྱིས་མནར་
བའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གཅིག་གི་ནང་ངལ་སེལ་རོགས་
སྐྱོབ་དུས་ནས་དུས་སུ་གནང་དང་གནང་མུས་
རེད། ཐེབས་རྩ་ནས་ད་བར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ལས་འཆར་ཐོག་རོགས་
དངུལ་ཧིན་སྒོར་ས་ཡ་ ༤༦ གནང་ཡོད། དེར་
བརྟེན་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ངས་བོད་མི་ཚང་མའི་
ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་

གནང་།

དེ་ནས་ནང་སྲིད་དྲུང་གཞོན་ཟླ་
བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ཀྱིས་གློག་ཀླད་བརྒྱུད་
(Power Point)བརྒྱུད་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་མོན་གྷོ་དང་ཧུན་སུར། ཏེ་ཛུ། མེའོ། ཀོ་

ལེ་གྷལ་བཅས་ཀྱི་ནང་སོ་ནམ་གྱི་ལས་གཞི་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་ཁག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་
པའི་ངོ་སྤྲོད་གནང། དེ་རྗེས་སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་ཀེ་
ལི་ཡ་མཆོག་གིས་རོག་ཚོགས་ཀྱི་ལས་གཞི་དང་
འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ལུང་འདྲ་མིན་ནང་ཉམས་མྱོང་ཇི་
བྱུང་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་
རྒྱས་གཉིས་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ། འཛམ་གླིང་
ནང་ཡུལ་ལུང་ཉམ་ཐག་དཔེར་ན། ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
ཀེན་ཡ་(Kenya)དང་ཀོང་གོ། (Congo)
ཡུ་གན་ཌ་(Uganda)སོགས་ཀྱི་ནང་ས་ཞིང་

དང་འཐུང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ཐེབས་རྩའི་ལས་གཞི་
༡༢༠ ཙམ་ཡོད་པ་དང། ཁོང་ལ་འགན་གཙོ་བོ་
བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཐེབས་རྩའི་འགན་འཛིན་
དང་སྒེར་གྱི་གློག་ལས་ཚོང་ལས་ཀྱི་འགན་འཛིན་
སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འགན་འཛིན་བཞི་པ་

དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་བསྐྲུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་
དང་དེ་ནི་ཁོང་གིས་ལས་འགན་ལྕི་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་
ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་སྐོར་གྱི་གསལ་བཤད་
གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་མི་ཚོའི་དཀའ་
ངལ་འོག་ཉམས་མྱོང་བྱུང་བ་དེས་ཞི་བདེ་བསྐྲུན་
རྒྱུར་གལ་གནད་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་
ཡིན་པ་དང། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་བདེ་བསྐྲུན་ཐབས་
ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཞུས་ཡོད།
དེ་རྗེས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་

གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། སྐུ་ཉིད་དང་སྐུ་ཉིད་
ཀྱི་ནང་མི། དེ་བཞིན་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཐེབས་རྩ་བརྒྱུད་
བོད་མི་ཚོར་ད་བར་རོགས་རམ་གནང་བར་བརྟེན།
བོད་མི་མང་པོའི་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་ལ་ཧ་ཅང་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་

མི་ཚོའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཉིད་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དངསྦྲགས། སླད་ཀྱང་མུ་
མཐུད་བོད་མི་ཚོར་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་གནང་
རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འཛིན་སྐྱོང་
གསར་པའི་འགན་ཡང་དེ་སྔ་བཀའ་ཤག་སྐབས་
གོང་མ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། གང་
ཡིན་བརྗོད་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དཀའ་
ངལ་མུ་མཐུད་གནས་བཞིན་ཡོད།
སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་
བདེ་བསྐྲུན་རྒྱུར་མཐུན་འགྱུར་གནང་དང་གནང་

མུས་རེད། བོད་མི་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་རང་བཞིན་
ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་མཁན་ཞིག་ཡིན།
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་ལས་
དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་
ནང་འགྱུར་འགྲོས་ཧ་ཅང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་ལྷན་འཚེ་མེད་ཞི་བདེའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཤིག་དང་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་བློ་ལྡན་
པའི་ཁ་ཕྱོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་
ཡོད། དཔེ་མཚོན་བཟང་ཤོས་ནི་འདིར་ཕེབས་
པའི་སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་ཀེ་ལི་ཡ་མཆོག་ཆགས་
ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་
སྐུ་ཞབས་སི་ཊིབ་ཀེ་ལི་ཡ་མཆོག་ལ་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་མཚན་རྟགས་བཀོད་པའི་སྟོན་པའི་
ཞལ་ཐང་ཞིག་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕུལ་ཡོད། སྐུ་ཞབས་
སི་ཊིབ་ཀེ་ལི་ཡ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་ངལ་
སེལ་ཐེབས་རྩ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་ཨོ་སི་
ཊོ་ལི་ཡ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཨ་ཏི་ཤ་བསྟན་འཛིན་
ཕུན་ཚོགས་ལགས་བརྒྱུད་ནང་སྲིད་དང་འབྲེལ་
བ་ཆགས་ཡོད། ངལ་སེལ་ཚོགས་པ་དེས་གཙོ་བོ་
བོད་མིའི་སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞིའི་ཐོག་
རོགས་རམ་གནང་དང་གནང་མུས་ཡིན་འདུགདེའི་ཁོངས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་སྐྱེ་ལྡན་སོ་ནམ་དང་ས་
ཆུ་བདག་གཅེས། སྒོ་ཕྱུགས་གསོ་སྐྱོང། ཤིང་སྣ་
འདེབས་འཛུགས། ཆར་ཆུ་གསོག་འཇོས་སོགས་
ལས་འཆར་རླབས་ཆེན་པོ་མང་པོར་རོགས་རམ་
གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ བར་ལས་གཞི་ཁག་
ལ་རོགས་རམ་གནང་རྒྱུའི་ལས་གཞི་བང་སྒྲིག་
ཡོད་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུའང་རོགས་རམ་མུ་མཐུད་
གནང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དཀར་མཛེས་ས་གནས་ཀྱི་ཚོང་པ་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཡིན་པ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལགས་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་
འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤
ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དཀར་མཛེས་ས་གནས་ཚོང་
པ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་
ལགས་ཀྱི་སྒེར་ལ་དབང་བའི་ས་ཆའི་སྟེང་
དུ་དཀར་མཛེས་རྫོང་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བས་
བཙན་དབང་ གིས་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་གི་
ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པར་
བརྟེན། ཉིན་དེར་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་
ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆེད་དུ་རྫོང་
སྲིད་གཞུང་ལ་རེ་སྐུལ་བྱས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་
སེལ་རྒྱུ་ཕར་ཞོག་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དྲག་ཆས་
ཉེན་རྟོག་པ་གློ་བུར་དུ་འབྱོར་ཏེ་བསོད་ནམས་
མགོན་པོ་ལགས་དང་། ཁོང་གི་སྲིང་མོའི་ཟླ་
བཟའ་ཀཿབྲག་གྲོང་ནས་ཡིན་པ་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་འཛིན་བཟུང་ བཙོན་འཇུག་བྱས་འདུགསྐབས་དེར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ས་ཆ་དེ་བཙན་
འཕྲོག་བྱེད་རྩིས་བྱས་ཡོད་སྟབས། ས་གནས་
བོད་རིགས་མི་མང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་འདུ་
འཛོམས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོའི་ས་ཆའི་
བདག་དབང་སྲུང་ཆེད་བསོད་ནམས་མགོན་
པོ་ལགས་ཀྱི་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ས་ཆ་
དེའི་ཐོག་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ནང་མི་

རྣམས་ཀྱི་འཚོ་རྟེན་ས་ཞིང་འདི་ལས་ལྷག་
མེད། འདི་ཡང་ཁྱེད་ཚོས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་
ན། ད་ནི་ང་ཚོ་གསོན་པོར་གནས་དང་མ་
གནས་ཁྱད་པར་མི་འདུག དེ་ལས་ང་ཚོ་ད་ལྟ་
རང་གསོད་རོགས་ཞེས་ངུ་འབོད་བྱས་ནས་
ས་སློག་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། ས་སྙོམས་འཕྲུལ་
འཁོར་གྱི་མདུན་དུ་ཉལ་ནས་བསྡད་ཡོད་
པའི་སྐབས་དེར། རྒྱ་གཞུང་གིས་ས་གནས་
ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མི་མང་པོ་ཡོང་སྟེ་ས་
གནས་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་འཇིགས་
སྐུལ་བྱས་པ་མ་ཟད། བསོད་ནམས་མགོན་པོ་
ལགས་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་དང་། ལྷོ་པ་གཤོང་གཉེར་
གྲོང་ནས་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བཟང་
ལགས་ཀྱང་ཉིན་དེར་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་
བྱས་འདུགདེ་ཡང་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་
ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ནི། ད་ཆ་
རང་ལོ་ ༤༨ ཡས་མས་ཡིན་པ་བསོད་ནམས་
མགོན་པོ་ལགས་ནི་དཀར་མཛེས་རྫོང་ལྷོ་པ་
ཤང། ཕུག་ཡུལ་ནང་རྩག་ལེགས་གྲོང་སྡེ་རུ་
ཕ་རྡོ་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དང་། མ་ཚེ་འདས་ཆོས་
སྒྲོན་དར་རྒྱས་གཉིས་སུ་སྐྱེས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩
ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་དཀར་མཛེས་རྫོང་ཐོག་

ཇ་ཁང་ཞིག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁོང་ལ་ཁྲིམས་
འགལ་གྱི་རྙོག་གཏམ་བཤད་པ་སོགས་ཉེས་

འཛུགས་འདྲ་མིན་བྱས་ཏེ། འཛིན་བཟུང་
བྱས་ནས་ཟླ་བ་བཞི་ཡས་མས་ཤིག་གི་རིང་
མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་ཉེས་རྡུང་ཚད་མེད་
བཏང་བའི་རྐྱེན་པས་ཤི་མིན་གསོན་མིན་དུ་

དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་སྨན་ཁང་དུ་ཁྲིད་ཡོད་པ་
མི་ཁ་ཤས་ནས་མཐོང་གསལ་བྱུང་ཡོད་པར་
མ་ཟད། འཛིན་བཟུང་
སྐབས་ཁོང་གི་རླངས་
འཁོར་ཆུང་བ་མ་གནས་
རྒྱ་སྒོར་ཁྲི་བཅོ་ལྔ་ཅན་
ཞིག་དང། དེའི་ནང་དུ་
དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་

ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་བཅས་བཙན་
འཕྲོག་བྱས་འདུགདེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༡
ཉིན་ཆབ་སྲིད་བཙོན་
པ་དཀར་མཛེས་རྩིས་
ཚང་དགོན་གྱི་དགེ་
འདུན་པ་བསྟན་འཛིན་
དངོས་གྲུབ་ལགས་དང་
བློ་དབྱངས་ལགས་
གཉིས་གློད་བཀྲོལ་སྐབས་ས་གནས་མི་མང་
གིས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
སྐབས་དེར་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལགས་
ཀྱི་གཙོས་མི་སྐྱ་བདུན་ལ་ཕེབས་བསུ་གོ་སྒྲིག་

བྱེད་མཁན་གྱིས་ཉེས་མིང་འོག་རྒྱ་མིའི་ཉེན་
རྟོག་པས་འཛིན་བཟུང་བཙན་ཁྲིད་བྱས་ནས་
ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་བཀག་ཉར་བྱས་
ནས་བཙོན་འོག་ཏུ་སྡུག་སྦྱོང་ཚད་མེད་མྱོང་
དགོས་བྱུང་མཐར་གློད་བཀྲོལ་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང།
ཉིན་ཤས་རྗེས་སླར་ཡང་ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་ཅི་
ཡོད་གསལ་ཁ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉེས་མེད་
འོག་བཙན་འཇུག་བྱས་ཏེ། དཀར་མཛེས་
རྫོང་གི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ནང་ལོ་འཁོར་གཅིག་
མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་རིང་སྡུག་སྦྱོང་ཚད་མེད་མྱོང་
དགོས་བྱུང་མཐར་གློད་བཀྲོལ་ཐོབ་ཡོད་འདུགམདོར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་
ནས་བོད་ས་བཙན་འཕྲོག་དང་རིག་གཞུང་རྩ་
གཏོར་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་དང་འབྱུང་
བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་
བཙན་དབང་དང་འཇིགས་སྐུལ་དྲག་གནོན་སྣ་
ཚོགས་བྱེད་བཞིན་གཞུང་ལམ་གཡས་གཡོན་
ཀྱི་ཚོང་ལས་དང་འཛུགས་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་
ཁག་ཚང་མར་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་བྱ་
རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་དང་འཛིན་བཞིན་
ཡོད་པ་བཅས། །

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 2 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 18

འབུད་བྱེད་རྒྱུ་མིན'' ཞེས་ཁ་གསལ་འཁོད་ཡོད།
དེའི་སྐོར་འབྲེལ་མོལ་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་ཟིན་པ་བཞིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བཀའ་
ཤག་ནས་དེ་སྔའི་གསུང་བཤད་ཁག་ནང་དེའི་སྐོར་
ཁ་གསལ་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། དཔེར་ན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༤ ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད་
གནང་སྐབས་མཛུབ་སྟོན་གནང་དོན། ''ང་ཚོས་ང་
ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཡོད།
དེ་ཡང་བོད་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་གཞན་རྣམས་
བོད་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྒྱུ་ང་ཚོའི་སྐུལ་སློང་མིན།
ང་ཚོའི་སེམས་འཚབ་བྱེད་གཞི་རྒྱ་རིགས་གཙོས་
པའི་མི་རིགས་གཞན་འབོར་ཆེན་སྤོ་ཤུགས་བྱ་རྒྱུའི་
སྐུལ་སློང་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་འཕོ་འགྱུར་དང་བོད་མི་རྣམས་གྲངས་ཉུང་ཆགས་
པ། ཧ་ཅང་འཇིགས་སླ་བའི་བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་
ཡུག་ལ་ཉེན་ཚབས་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།'' ཞེས་
གསུང་པ་དེས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་གིས་བོད་
རིགས་ཕུད་པའི་མི་རིགས་གཞན་ཕྱིར་འབུད་བྱས་
པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཚོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་མི་རིགས་རྩ་མེད་འགྲོ་
ཉེའི་ཆེད་གནས་སྐབས་འགུལ་བསྐྱོད་མི་འབོར་
དང༌། ལས་ཀ་འཚོལ་མཁན། གསར་དུ་གཞིས་
ཆགས་མཁན་ཚོར་དམིགས་ཏེ་ཁྲིམས་སྲོལ་གཏན་
འབེབས་བྱས་པའི་དོན་ཚན་ནང་ཐོབ་ཐང་ཆ་བགོས་
ཀྱི་ནང་དོན་ཞིག་རེད། དེའི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་མང་
པོ་དགོས་མེད།
འདོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ད་ཡོད་རྩ་ཁྲིམས་
ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་
ངམ་རང་སྐྱོང་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བཏོན་
པ་ཞིག་ཡིན། འདོད་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བོད་རྒྱ་མི་
རིགས་གཉིས་བར་གོ་བསྡུར་དང་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་
ལེན་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། པེ་ཅིན་དང་རྡ་རམ་ས་ལ་
གཉིས་དབར་གྲོས་མོལ་གྱི་བརྗོད་གཞི་ཡང་བྱེད་
ཆོག དེ་ཙམ་མ་ཟད་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་མང་
གཙོའི་གཞུང་གིས་མི་རིགས་ས་གནས་ཁུལ་དུ་
ལམ་ལུགས་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་གང་འཚམ་

གྱི་དཔྱད་གཞི་ཡང་བྱེད་ཆོག འོན་ཀྱང༌། ག་
རེ་བཤད་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་དེ་
དག་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དྲིལ་བསྒྲགས་པས་
བཤད་པའི། ''དམར་དམར་རྗེན་རྗེན་གྱིས་མི་
རིགས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པ་'' ཟེར་བ་དང་འབྲེལ་
བ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད་པ་དང༌། དེ་བས་''ཇར་
མན་ནཱ་ཛི་ཧི་ཏ་ལའི་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཏང་བ་
'' ཟེར་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་རྟ་གཡག་མགོ་སྦྲེལ་
ལྟ་བུ་མིན་པར་ཏན་ཏན་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་
གནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཇིའུ་མི་
རིགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་སི་མོན་ཝེ་སིན་ཐལ་བསྟི་གནས་ཀྱིས་
(The Simon Wiesnthal Center)

དྲ་རྒྱའི་ནང་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་
ཏེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གཞི་མེད་སྐྱོན་འཛུགས་
དང་དམའ་འབེབས་ཞུས་པར་ཧ་ལས་ཏེ་སྐྱོན་
འཛུགས་དེར་ངོས་ལེན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མ་
ཟད། དེས་ནཱ་ཛི་ཡིས་དམར་གསོད་བཏང་
བའི་གནོད་འཚེ་ཕོག་མཁན་རྣམས་ལ་དམའ་
འབེབས་བཏང་འདུག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལོ་
བཅུ་གྲངས་འགའི་རིང་འཛམ་གླིང་གིས་གུས་
བརྩི་ཞུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཡོད། ད་ཆ་ཁོང་གིས་
གནང་བཞིན་པའི་མཛད་འགན་གསུམ་ནང་གི་
གཅིག་ནི་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་ཐོག་འབད་བརྩོན་
གནང་གི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་གིས་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་
བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་སྐོར་གྱི་ལྟ་གྲུབ་འདི་ནཱ་
ཛི་པ་ཚོས་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་ལྟར་མིན་
པས་ གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་མཇུག་
ཏུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དྲ་རྒྱ་གཙོ་བོ་མི་
དམངས་དྲ་རྒྱ་དང༌། ཤིན་ཧྭ་དྲ་རྒྱ། རྒྱ་ནག་གི་
བོད་ལྗོངས་གསར་འགྱུར་དྲ་རྒྱ་བཅས་ཀྱིས་
འཕྲལ་དུ་ཁོང་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་དགོས་ཞེས་
འཁོད་ཡོདཁོ་བོའི་བསམ་པར། རྩོམ་པ་པོའི་
མིང་ཡང་བཀོད་མ་ནུས་པའི་རྩུབ་སྤྱོད་རྒྱུགས་
རྡུང་གི་རྩོམ་འཆལ་དེ་གལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་བཀོད་བྱུས་འོག་ཡོད་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་

པ་ཞིག་གིས་ཕེར་ཤ་ལངས་ཏེ་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་
ན། དེར་ཡ་ལན་དང་ལན་རྒྱག་རིན་གང་ཡང་མེད།
གནད་འགག་ཐུག་ས་ནི་རྩོམ་འཆལ་དེ་ཐོན་མ་
ཐག་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་དྲ་རྒྱའི་
ཐོག་བརྒྱུད་འགོད་བྱས་ཏེ། ཧ་ལམ་ཡོང་ཁུངས་
མཐོ་ས་ཞིག་ནས་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད་
པ་དེ་གནས་ཚུལ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་མ་རེད། ཀུན་
གྱི་ཤེས་གསལ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲ་རྒྱའི་
ཐོག་ལྟ་རྟོགས་ཚོད་འཛིན་ནན་པོ་ཡོད་པའི་ལམ་
ལུགས་དེའི་འོག་མི་དམངས་དྲ་རྒྱ་དང༌། ཤིན་ཧྭ་དྲ་
རྒྱ་སོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉེར་གྱི་དྲ་རྒྱ་དེ་དག་
ཚང་མས་མི་དྲན་དགུ་དྲན་དང་དཀར་ནག་གོ་ལྡོག་
གིས་ཁ་ནས་གང་ཐོན་བཤད་རྐྱང་བྱེད་པའི་རྩོམ་
འཆལ་དེར་གློག་བཞུ་ལྗང་གུ་སྤར་ཏེ་གུ་ཡངས་
གཏོང་རྐྱང་བྱེད་པ་དེས་ཡང་སྙིང་གོ་བརྡ་ག་རེ་
སྤྲོད་པ་དང༌། བསམ་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་
བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།
ཀུན་གྱི་ཤེས་གསལ་ལྟར། རྒྱ་ནག་
གི་ཆབ་སྲིད་ཐད་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུའི་འགག་སྒོ་
གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་སླེབས་
ཡོད། ཉེ་ཆར་བྷོ་ཤི་ལའི་དང་ཝང་སླིད་ཅུན་གྱི་དོན་
རྐྱེན་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་རྙིང་ཞེན་བག་འཁུམས་
དང་གཡོན་ཐལ་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བར་
ཆད་བྱུང་ཡོད། སྲིད་བློན་ཝུན་ཅཱ་བའོ་ཡིས་ས་
ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་དུ་ཆབ་སྲིད་ལམ་
ལུགས་ཐོག་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་
འབོད་བྱས་ཏེ། དམངས་ཁྲོད་དུ་མང་གཙོ་ཅན་དུ་
བསྒྱུར་རྒྱུ་རེ་བའི་མཐོ་རླབས་ཤིག་ཕྱུར་ཡོད། མ་
འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ངོས་ནས་གླེང་ན། འདི་ནི་
རྙེད་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡིན། སྲིད་དབང་
བཟུང་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་
གྱི་ཤོག་ཁག་ཡིན་ནའང། ཚང་མས་བསྐྱར་དུ་
དུས་སྐབས་ལ་ལྟ་ཞིབ་དང་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོད་
དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་བོའི་ལྟ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་ནག་
གི་ཆབ་སྲིད་ཐད་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཕྱོགས་དང་དུས་
བབ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྲུན་འདོད་ཡོད་པའི་ད་ལྟའི་
ལམ་སྲོལ་ནང་གི་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་མཁན་དང་
དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་མི་སྣའི་ངོས་ནས་བཤད་
ན། ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཆོག་

པའི་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་རྒྱུའི་ལམ་ཐིག་གཅིག་
གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་རེད།
ལམ་ཐིག་རི་མོ་དེའི་ནང༌། ངེས་པར་དམག་འཐབ་
ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལག་བསྟར་གྱི་གོམ་འགྲོས་དང་
གལ་ཆེ་ཆུང་དང་ལྗིད་ཡང་མ་ལྡོག་པར་མི་རིགས་
ཀྱི་གནད་དོན་ནི་ལམ་ཐིག་རི་མོ་དེའི་ནང་ནས་
ངེས་པར་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་དམིགས་
ཚད་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ལ་འཇོག་དགོས།
འདས་པའི་ལོ་ ༦༠ ནང་གཞུང་
འཛིན་པ་ཚོས་མི་རིགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཁྱབ་
ཁོངས་ནང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱས་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐ་ན་ལས་ངན་བྱས་ཏེ་རྫུན་
གཏམ་ཡང་མང་པོ་བཤད་དེ་ཉེས་པ་ཡང་མང་པོ་
བསགས་ཡོད། དེ་དག་གིས་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་
རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་
དང༌། ལམ་ལུགས་ལུགས་མཐུན་མེད་པའི་དབང་
གིས་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོན་འགྲས་བཟོས་པ་རྣམས་
མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆེད་དོན་དམ་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་
གཏོང་རྒྱུའི་སྔོན་དུ་མི་རིགས་འཆམ་མཐུན་གྱི་
རྣམ་པ་བསྐྲུན་ནས་དོན་དངོས་དང་མ་མཐུན་པའི་
རྫུན་གཏམ་མ་ཤོད་པ་དང༌། དམའ་མཐར་ཡང་ད་
ནས་བཟུང་རྫུན་གཏམ་གསར་པ་མི་བཟོ་བ་དང་
མི་བཤད་པ། སོ་སོའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ཁ་གཏད་ལ་
གདོན་འདྲེ་བཞིན་དམའ་འབེབས་མི་གཏོང་བ་བྱ་
རྒྱུ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་གཞུང་འཛིན་མི་སྣས་ངེས་པར་
དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན། དོན་
དངོས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཧ་ལམ་མེད་པའམ་མཐོང་དཀོན་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་
ཤིག་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པས་ལོ་མང་རིང་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཡོ་ཆས་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཏུ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་དང་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེད་མངགས་
བཀག་སྡོམ་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་རྨོངས་བཅུག་
པའི་མཇུག་འབྲས་ཤིག་རེདརྒྱ་ནག་གི་མི་མང་ཆེ་བས་༼དེའི་ནང་དམར་
ཤོག་ཚོགས་པའི་དཔོན་རིགས་ཀྱང་ཚུད་ཡོད་

༽ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྣང་མེད་ཟོམ་འཇོག་ཏུ་
བཞག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་ཀྱང་རེད། དཔེར་ན།

གལ་ཏེ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་དམ་
བསྒྲགས་བྱས་མེད་ན། གལ་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་གི་མང་
ཚོགས་དང་ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་རིགས་མང་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱིས་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླའི་ཆབ་སྲིད་དང༌།
རིག་གནས། སྐད་ཡིག ཆོས་ལུགས་དད་མོས་
ཀྱི་དབང་ཆའམ་ཐོབ་ཐང་བཙན་གནོན་བྱས་པའི་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང༌། དེ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་མཆོག་གི་དབུས་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོ་
ལོ་ངོ་བཅུ་གྲངས་འགའ་ཤས་རིང་བཙན་བྱོལ་གྱི་
སྤྱི་ཚོགས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་གོང་འཕེལ་
དང་འཛུགས་གཉེར་བྱས་པའི་དངོས་དོན་དང་དེའི་
ཐོག་ཁོང་ཚོས་རང་དབང་རྩོད་པ་ལས་རང་བཙན་
རྩོད་ཀྱི་མེད་པའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། ''དྲི་བ་བདུན་བཏོན་པ'' ཟེར་བའི་
ངོ་ཚ་མེད་པའི་རྩོམ་འཆལ་དེ་རིགས་ལ་ཁྲོམ་ས་
ཡོད་པ་མ་རེད། མི་རིགས་ཞི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
ཁ་ཕྱོགས་རྒྱུ་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་འགྱུར་
བ་འགྲོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཚད་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ལ་
ཞི་བའི་ངང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་བསྒྱུར་རྒྱུ་སྐུལ་
མ་གཏོང་རྒྱུའི་སྔོན་འགྲོ་ཞིག་ཡིན། མི་རིགས་
འཆམ་མཐུན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དེ་ཡང་རྫུན་གཏམ་དང་
ཉུང་མཐར་ཡང་བསྐྱར་དུ་རྫུན་གཏམ་གསར་པ་

མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ང་ཚོས་ཁུངས་ལུངས་མེད་པའི་''དྲི་བ་བདུན་
''ཞེས་པའི་ཡིག་འཁྱམ་དེ་རིགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གཉེར་བརྒྱུད་ལམ་གཙོ་གྲས་ཐོག་འཁོན་འཁོན་
ཐོག་ཐོག་མེད་པར་བརྒྱུད་སྤེལ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྩོམ་
འཆལ་དེས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ལྷུང་ཞིག་
གི་ཚབ་བྱས་ཏེ། ཁོས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་
ཕྱོགས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུར་དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན་
བསྐྲུན་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཆེད་མངགས་དུས་བབ་རྙོག་
ཟིང་བསླངས་ཏེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་འགོག་
རྐྱེན་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཕལ་ཆེར་
རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་འགྱུར་བ་གཏོང་
རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱེད་མཁན་ཀླད་རྙིང་མཁྲེགས་
བཟུང་ཅན་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་གྲིབ་ནག་བསྡད་ཡོད།
དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་
མཁན་གྱི་མི་ཚོས་དོན་གནད་དེར་རྟོགས་ཞིབ་མ་
བྱེད་དཀའ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་དོ།། །།

༼ཤོག་གྲངས་གཉིས་པའི་འཕྲོས།༽

སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །རྒྱ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུན་
འཛིན་སྨན་པ་རྣམས་དང་སྨན་སྦྱོར་མཁན་གྱི་
སྨན་པ་ཡོངས་ལ།
ཞུ་འབྲས།

མཁྱེན་གསལ་ལྟར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་
ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནི་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅོ་
བརྒྱད་པའི་དགོངས་དོན་འོག་ཆེད་འཛུགས་
གནང་བའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུན་
འཛིན་སྨན་པ་དང་། སྨན་སྦྱོར་ལག་ལེན། གསོ་
རིག་སློབ་གཉེར་སོགས་གཞུང་མཐུན་ཚད་
ལྡན་འོང་མིན་རྟོགས་ཞིབ་ཀྱིས་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་
བའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྟངས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཡིན། ལྷན་ཚོགས་འདིས་
ད་བར་ཁྱོན་སྨན་པ་གྲངས་ ༤༠༣ དང། གསོ་
རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གྲངས་༤ སྨན་སྦྱོར་
ཁང་གྲངས་ ༡ བཅས་ངོས་ལེན་དེབ་སྐྱེལ་

ཞུས་སྤྲོད་ཟིན་ཡོད། དེང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་རིགས་

སྦྱོར་བཟོ་དང་ཚོང་འགྲེམས་བྱེད་མཁན་
ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་བསྟུན་འདི་

ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་རྒྱུའི་
སྤུས་ཚད་དང། སྨན་སྦྱོར་སྡེབ། དེ་བཞིན་

སྨན་གྱི་ཕན་ནུས་གཞུང་གསལ་ལྟར་དགོས་
གནད་དང། གཞན་ཡང་སྨན་བཟོ་སྐྲུན་དང་།

ཚོང་འགྲེམས། ཁྱབ་བསྒྲགས། ཚུལ་མཐུན་
བེད་སྤྱོད་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྟངས་
འཛིན་དགོས་པ་གལ་ཆེར་སོང་། བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པའི་ནང་གསེས་
ཁ་༽ པའི་དགོངས་དོན་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠
ལོར་༼བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་དང་
སྨན་སྦྱོར་ཚད་ལྡན་གྱི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་
༽ཞིག་གཏན་འབེབས་ལག་བསྟར་བྱ་འགོ་
བཙུགས་པ་དང་སྦྲགས་གསོ་རིག་སྨན་སྦྱོར་
བ་རྣམས་ལ་དེབ་སྐྱེལ་གནང་དགོས་པའི་
ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཐེངས་གཉིས་
ཙམ་སྤེལ་ཟིན། འོན་ཏེ་འདས་པའི་དུས་
ཡུན་ནང་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་སྦྱོར་
ཁང་མ་གཏོགས་དེབ་སྐྱེལ་གནང་མཁན་མ་
བྱུང་སྟབས། ད་ལམ་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་
ཐེངས་ ༡༧ པའི་ཐོག་དེ་དོན་ལག་བསྟར་
དགོས་པའི་གྲོས་བསྡུར་བྱུང་བའི་སྙིང་དོན་
དུ། ལྷན་ཚོགས་འདིའི་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་

པའི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྨན་
སྦྱོར་ཁང་ངམ་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་རྣམས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥ ནང་ཚུད་དེབ་
སྐྱེལ་ཞུ་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་སྒེར་གྱི་
སྨན་སྦྱོར་ཁང་ངམ་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་རྣམས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ འགྱངས་
མེད་གོང་གསལ་ཁྲིམས་སྒྲིག་འོག་དེབ་སྐྱེལ་
དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་
ཏེ་གཞུང་སྒེར་སྨན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནས་
དུས་བཀག་ནང་ཚུད་དེབ་སྐྱེལ་མ་ཞུས་ཚེ་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནས་གཏན་འབེབས་
གནང་བའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་
ཡིག་༼དོན་ཚན་༩།ཁ༽ ལ་བརྩི་བཀུར་
མ་ཞུས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་གྲོས་ཚོགས་
སུ་སྙན་གསེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་
གསལ་བསྒྲགས་སུ།

སྨན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་
ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ ༤ ཚེས་༧ ལ།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 2 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 18

བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ རེས་
གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་སྤྱི་ཐབ་
ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་
ཞིབ་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་
ཁོར་ཡུག་དང་གོ་ལའི་སྟེང་གལ་གནད་ཇི་ཡིན་
སྐོར་བགྲོ་གླེང་གནང་ཡོད། དེ་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༡༥ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བཀའ་ཁྲི་

བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་དང་། བལ་ཡུལ་དང་
འབྲུག་དེ་བཞིན་དབུས་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨུ་
ཛི་བྷེ་ཀི་སི་ཐན་(Uzbekistan)དང་ཏཱ་ཇ་
ཀི་སི་ཐན།(Tajikistan) ཏུརྐ་མེ་ནི་སི་ཐན་
(Turkmenistan)བཅས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་
གཞུང་ཚབ་གནང་མྱོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་
ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་དྲུང་ཆེའི་ཕྱག་
ལས་གནང་མྱོང་ཡོད་པའི་སྐུ་ཞབས་དྷཱ་ལིཔ་མེཧ་
ཏཱ་མཆོག (Dalip Mehta) དེ་བཞིན་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་པ་སྐུ་ཞབས་མཱ་
ཐུཝ་ཨཀེ་ས་ཊར་(Mathew Akester)
ལགས། ཨ་རིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གཙུག་ལག་
སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་
ལགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་ལགས།
འགན་འཛིན་གཞོན་པ་བློ་བཟང་ལགས་ཀྱི་དབུས་

འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམ་པ། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་
དྲུང་གཞོན་ཡན་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་
དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་
སྐུ་ཚབ་ཁག་གཅིག་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༡༠༠
བརྒལ་བ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་
དབུ་འབྱེད་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འཛམ་གླིང་
བྱང་སྣེ་དང་ལྷོ་སྣེ་གཉིས་ཕུད་པའི་གངས་མང་ཤོས་

ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་བཞིན་མཐོ་སྒང་བོད་ཆགས་ཡོད།
འཛམ་གླིང་བྱང་སྣེ་དང་ལྷོ་སྣེ་གཉིས་
ཀྱི་གངས་བཞུར་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད། མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་གངས་རྣམས་བཞུར་
སྐབས་མཐུང་ཆུར་འགྱུར་ཏེ་ཨེ་ཤིའི་ཡའི་ས་ཁུལ་
དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང་པ་ཀི་སི་ཐན་ནང་རྒྱུག་
བཞིན་པའི་སེང་གེ་གཙང་པོ་(Indus)རྒྱུགས་
ཆུ་དང། གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་(Brahmapu-
tra)དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་བྷང་ལ་སྡེ་ཤིའི་ནང་
རྒྱུག་བཞིན་ཡོད། རྫ་ཆུ་(Mekong)དེ་བཞིན་
ཐའི་ལན་ཌི། ལའོ་སི། ཁེམ་བྷོ་ཌི་ཡ་སོགས་ཀྱི་ནང་
རྒྱུག་བཞིན་ཡོད། འབྲི་ཆུ་(Yangtse)དང་རྨ་
ཆུ་(Yellow River)རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱུག་བཞིན་
ཡོད། དེར་བརྟེན་མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཧ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། མཁས་པ་ཁག་
གཅིག་གིས་དེ་སྔ་ས་ཆའི་ཆེད་དུ་དམག་འཁྲུག་

བྱུང་བ་དང། དེང་སང་ནུས་ཤུགས་ཆེད་དམག་
འཁྲུག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་དང། འབྱུང་འགྱུར་
རིང་མིན་ཆུའི་ཆེད་དུ་དམག་འཁྲུག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་ཚོད་དཔག་གནང་བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་རྒྱུག་ཆུ་དེ་ཚོར་ཆུ་རགས་བརྒྱབ་
དང་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། དེའི་སྐོར་དེ་རིང་གཏམ་
བཤད་གནང་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་གསལ་པོར་

འགྲེལ་བཤད་གནང་རྒྱུ་རེད། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
བར་གཞིགས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱུག་ཆུ་གཅིག་རང་ལ་ཆུ་
རགས་ ༢༠ ཙམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆུ་གློག་གི་ཐོན་ཁུངས་
སྐྲུན་བཞིན་ཡོད། ཆུ་རགས་དེ་དག་སྤུས་ཚད་ཇི་
ཡིན་ཤེས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད། སྐབས་རེ་
དངུལ་བཟོ་ཆེད་ཆུ་རགས་སྤུས་ཚད་དེ་ཙམ་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད། དེ་འདྲ་
བྱུང་ན་ཆུ་རགས་ཀྱི་རྩིག་པ་གས་པ་སོགས་བྱུང་
སྟེ་ཆུ་རུད་ཀྱི་འཇིག་པ་སོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱུག་ཆུའི་
གཤམ་དུ་འཚོ་བཞིན་པའི་ཡུལ་མི་མང་པོར་ཉེན་
ཚབས་ཧ་ཅང་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།
རྒྱུག་ཆུ་དེ་དག་ལ་རྟེན་ནས་འཚོ་བ་
སྐྱེལ་མཁན་ཞིང་པ་དང་ཉ་པ་ཚོའི་འཚོ་བ་ལའང་
ཐད་ཀར་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་
བརྗོད་ན་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་རྒྱུག་ཆུ་དེ་དག་ལ་
ཆུ་རགས་མང་པོ་བརྒྱབ་པར་བརྟེན་རྒྱུག་ཆུའི་

ཤུགས་དེ་ཉམས་ནས་སྔར་རྒྱུག་ཆུའི་ཤུལ་ལམ་
མང་པོའི་ཆུ་སྐམ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། གནས་ཚུལ་
ཐོན་ཁུངས་ཁག་གཅིག་གིས་རྨ་ཆུར་ཆུ་རགས་
བརྒྱབ་པར་བརྟེན་ད་ཆ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སླེབ་མ་ཐུབ་
པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང།

དེ་རྗེས་གཞུང་ཚབ་ཟུར་པ་དྷཱ་ལིཔ་
མེཧ་ཏཱ་མཆོག་གིས་ཁོར་ཡུག་བདེ་འཇགས་ཞེས་
པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
རྒྱ་ནག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་བཙན་འཛུལ་
མ་བྱས་གོང་བོད་དེ་བཞིན་རང་དབང་རང་བཙན་
གཙང་མ་དང་ཞི་བདེའི་བསྟི་གནས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་རྒྱའི་དབར་ས་མཚམས་
ཀྱི་ས་ཐིག་དེ་ཙམ་གཅོད་མཚམས་གསལ་པོ་
མེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ རྗེས་ལས་བོད་ཀྱི་
ས་མཚམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་གཞི་རྩའི་འགྱུར་
བ་བྱུང་ཡོད། ད་ཆ་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་དབར་
དམག་སྲུང་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་
ས་མཚམས་ཀྱི་ས་ཐིག་བཅད་ཡོད། རྒྱང་ཐག་ཀི་
ལོ་མི་ཊར་ ༤༥༠༠ ཙམ་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཆེད་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོར་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དབར་
དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཡོད། དེང་སྐབས་ཡུལ་གཉིས་
ཀས་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆའི་ནུས་ཤུགས་ཡོད་པར་
བརྟེན་བོད་ཀྱི་བར་འདུམ་བྱེད་ཐབས་མེད། འོན་
ཀྱང་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམག་དཔུང་
ཕོན་ཆེ་འགྲེམས་འཇོག་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད།
དམག་ཤུགས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད། དེ་བཞིན་
བོད་ནང་རྡུལ་ཕྲན་སྙིགས་གསོག་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། གཞན་ཡང་དེང་སྐབས་གོར་མོ་ནས་ལྷ་སའི་
བར་མེ་འཁོར་གྱི་ལྕགས་ལམ་ཡང་བཙུགས་ཟིན།
དེར་བརྟེན་བོད་ནང་དམག་མི་དང་གོ་ལག་ཕོན་
ཆེ་འཕྲལ་མར་འོར་འདྲེན་བྱེད་ཐུབ། ཁུངས་ལྡན་
གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་འདི་ལོ་གཅི་པུར་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་ཨ་སྒོར་ཐེར་འབུམ་གཅིག་དང་
ཕྱེད་ཀ་ཙམ་འགྲོ་གྲོན་བཏང་ནས་བོད་ནང་ལམ་ཁ་
གསར་པ་བཟོ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལམ་ཁ་རྙིང་པ་རྣམས་
བཟོ་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག བོད་ནང་དུ་ཀི་ལོ་
མི་ཊར་ ༦༣ གྱི་རིང་ཚད་ལྡན་པའི་ལམ་ཁ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡/༢༠༡༥ བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་ནང་དུ་ཨ་སྒོར་ཐེར་འབུམ་ ༧།༣ འཕར་མ་
བཏང་ནས་བོད་ནང་གི་ལམ་ཁ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག འདི་ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དམག་
གི་འགྲོ་གྲོན་ཆེད་འགྲོ་སོང་དེ་སྔ་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡
སྤར་ཏེ་ཨ་སྒོར་འཐེར་འབུམ་ ༡༠༠ ལས་བརྒལ་
ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་བདེ་འཇགས་འགྲོ་གྲོན་གྱི་བྱུང་
རབས་ནང་ཐོག་མ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་
ནག་གི་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་དང་ལྷག་པར་
རྒྱ་གར་ལྟ་བུས་ཧ་ཅང་སེམས་འཚབ་བྱེད་དགོས་
པ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང།

དེ་རྗེས་སྐུ་ཞབས་མཱ་ཐུཝ་ཨཀེ་ས་
ཊར་(Matthew Akester)ལགས་ཀྱིས་
གཏེར་ཁའི་སྐོར་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་
གྲུབ་མཚམས་ཕྱི་དྲིལ་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཞིབ་པ་
ཚེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ས་
གཤིས་འཕེལ་རིམ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་
སྔ༌དྲོའི་ཚོགས་ཐུན་དང་པོ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད།
ཉིན་རྒྱབ་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་
ཞིབ་ཁང་འགན་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་
ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་
གསུང་བཤད་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་གནང་རྗེས། ཕྱི་
དྲིལ་ཁོར་ཡུག་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་བསྟན་འཛིན་
ནོར་བུ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་འབྲོག་པའི་སྐོར།
ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་
བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་འཕྲིན་
ལས་འཇིགས་མེད་ལགས་ཀྱིས་ཡར་ཀླུང་གཙང་
པོའི་སྟེང་གི་ཆུ་རགས། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་མཚམས་བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་བསྟན་འཛིན་དོན་ལྡན་ལགས་
ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གཏེར་དངོས་སྐོར་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད། མཇུག་བསྡོམས་སློབ་དཔོན་ངག་
དབང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་ཁོངས་
རྣམ་པས་མ་འོངས་ཁ་ཕྱོགས་སྐོར་སྐར་མ་གསུམ་
ཙམ་རིང་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་མཇུག་
བསྡོམས་གནང་སྟེ་གྲོལ་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་ཁྱད་ལས་དང་བླངས་ལས་གཞི་དང་དེའི་དྲྭ་རྒྱ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རྡ་
ས་གངས་སྐྱིད་བཀའ་ཤག་ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་
དུ་བོད་མིའི་ཁྱད་ལས་དང་བླངས་ལས་གཞི་དང་
དེའི་དྲྭ་རྒྱ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།
དེ་ཉིན་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད། ༢།༣༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་མཆོག་དང།
དྲུང་ཆེ་སྣང་ས་ཆོས་སྒྲོན་ལགས། བཀའ་དྲུང་
གཡུ་ཐོག་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་
དབུས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་དང་འགན་
འཛིན་རྣམ་པ། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་དང་གསར་
འགོད་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༤༠ བརྒལ་བ་ལྷན་
འཛོམས་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་སྣང་
གསལ་ཞལ་འབྱེད་གྲུབ་བསྟུན་བཀའ་དྲུང་གིས་
དགའ་བསུ་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་ལས་འཆར་
འགན་འཛིན་དབུ་དཀར་ཚང་སྐལ་རྡོར་ལགས་
ཀྱིས་ལས་འཆར་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་སྤྲོད་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་འདིར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་

མཆོག་གི་དབུས་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ།
ལས་གཞི་འདིའི་དམིགས་དོན་ནི་བཙན་བྱོལ་ནང་
ཡོད་པའི་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཁ་འཐོར་ཏེ་འཛམ་
གླིང་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ནང་གནས་ཡོད་པ་
དང་། རྡ་སར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ང་ཚོའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཞབས་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང།
དམིགས་བསལ་ལམ་ཁ་མེད་པ་མ་ཟད་། དང་
བླངས་ཞབས་ཞུ་ཕྲན་བུ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རྣམས་
ཁོར་ཡུག་དང་མཐུན་རྐྱེན་གྲ་སྒྲིག་མེད་སྟབས།
ཉམས་མྱོང་གང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དོན་ཞེ་དྲག་
འགྲུབ་མ་སོང་བསམ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཐོག་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་མིའི་ཁྱད་ལས་དང་བླངས་
ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་བརྒྱུད་ནས་དམིགས་དོན་
གཙོ་བོ་རྡ་སའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལྷན་
ཁང་བདུན་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་ནང་
འགན་འཛིན་དང་ལྷན་དང་བླངས་ཀྱི་ལས་ཡུལ་
གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་དྲ་རྒྱ་འདི་བརྒྱུད་གང་མང་
ཁྱབ་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་དང་། སྤྱིར་བཏང་ཁྱད་ལས་པའི་

ནང་གནས་རིམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མཐོ་སློབ་ལ་
ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་དང་། གཉིས་པ་ཁྱད་ལས་པ་
རྣམ་པ། གསུམ་པ། ཁྱད་ལས་པ་ཡིན་ཡང་ལོ་ངོ་ཉི་

ཤུ་ཙམ་ཉམས་མྱོང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་ལས་
པ་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན། སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་
ཕྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དཔེར་ན། མཐོ་སློབ་
ཏུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཉམས་མྱོང་དང་ཤེས་
ཚད་ཞན་ཀྱང་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པར་བརྟེན།

མ་འོངས་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཐུབ་རྒྱུ་དང།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དུ་ཞུགས་
རྒྱུ་དང་འདིའི་ཉམས་མྱོང་ལ་གཞིགས་པའི་ཁྱད་

ལས་པའི་རྗེས་འཛིན་ཐུབ་རྒྱུའི་ཆེད་ཡིན། གཉིས་
པ་ཁྱད་ལས་པ་ཉམས་མྱོང་རིམ་གསོག་གིས་ཁྱད་
ལས་པའི་གནས་རིམ་གསུམ་པ་དེར་ཞུགས་ཐུབ་
རྒྱུའི་ཆེད་ཡིན་དེ་ཚོར་ང་ཚོས་དམིགས་བསལ་
འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་རྡ་སར་ཕེབས་ཐུབ་པའི་འབད་

བརྩོན་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དམའ་མཐར་ཟླ་
བ་གསུམ་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་ཐོག་ཟླ་བ་དྲུག་
དང་ལོ་གསུམ་ཞུགས་ཐུབ་ན་གང་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་
དང། ད་ལྟའི་ཆར་ལས་ཡུལ་འདིར་རྐུབ་སྟེགས་
གྲངས་ ༢༢ ཙམ་འདུག ལས་གཞི་འདི་ལོ་གཅིག་
གཉིས་མིན་པར་སོང་། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དགོས་
མཁོ་གཞིར་བཟུང་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་དྲ་རྒྱའི་ནང་
ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུང་
རྗེས་བོད་མིའི་ཁྱད་ལས་པའི་དྲྭ་རྒྱ་ངོ་སྤྲོད་རྗེས་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་ལས་གཞི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་
གསུང་བཤད་ནང་དང་བླངས་ཞབས་ཞུ་ནི་རླབས་
ཆེན་ཡིན་སྐོར་དང་ལས་གཞི་དེ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བ་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།
བོད་མིའི་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་
ནི། www.tibetcorps.org ཡིན་འདུག་
པས་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་ཁྱད་ལས་དང་བླངས་ཞབས་
ཞུ་གནང་བློ་ཡོད་པ་སོགས་ནས་གཟིགས་གནང་
ཡོང་བ་ཞུ།།

སྐུ་ཞབས་དྷཱ་ལིཔ་མེཧ་ཏཱ་མཆོག་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་དང་ལྷན།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 2 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 18

འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཐེ་ཝན་འཕྲོད་བསྟེན་བློན་ཆེན་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་བསྡུ་བསྐོང་གནང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༦
ཉིན་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་
རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་ཕྱི་ནང་གི་གསར་འགོད་
པ་ ༢༠ བརྒལ་བར་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
ཆེན་བསྡུ་བསྐོང་གནང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་གསར་

འགོད་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་
གིས་གསལ་བསྒྲགས་ལྗགས་ཀློག་གནང་བ་
དང། དེ་རྗེས་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མཆོག་གིས་
གསལ་བཤད་གནང་བའི་ནང་གསར་འགོད་
གསལ་བསྒྲགས་དེའི་ནང་མ་འཁོད་པ་གཅིག་
ནི་སྐབས་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་གཞུང་
དམངས་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་
འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མིན་གྲོས་གཞི་ནི་ད་
ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ལ་བོད་
གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་གདོང་ལེན་གནང་
ཕྱོགས་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་དང་། བཙན་བྱོལ་
ནང་ཡོད་བོད་མི་ཚོས་གང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དམ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡིངས་ཆའི་ཐོག་ནས་གང་བྱེད་རྒྱུ་
ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་ལྷོ་ཤར་ཨེ་
ཤི་ཡའི་ནང་གང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དམ། ཞེས་པའི་
ཐོག་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ནས་རྒྱུན་དུ་ལམ་སྟོན་
གནང་བ་ལྟར། ཞི་བ་དང་ཁྲིམས་མཐུན། ཆེ་
མཐོང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་གནང་དགོས་པ་
བཅས་ལམ་སྟོན་གསུམ་གཞིར་འཛིན་པའི་
ཐོག་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བསྡུ་རྒྱུ་
ཡིན་སྐོར་དང་། དང་བླངས་བ་རྣམས་དེབ་སྐྱེལ་
ག་དུས་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་རིམ་པས་གསལ་
སྒྲགས་སྤེལ་རྒྱུ་དང་། ཐེངས་འདིར་དེབ་སྐྱེལ་
གནང་བ་ཡོངས་རྫོགས་མཉམ་དུ་སྤུངས་པའི་
ཐོག་མཐར་རྒྱན་ཤོག་འཕེན་ཏེ་སུ་ཐོན་པ་ལྟར་

བྱ་རྒྱུ་ལས་དེབ་སྐྱེལ་སུས་སྔོན་ལ་བྱས་པར་
བརྩི་རྒྱུ་མིན། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐག་རིང་ཚོར་དེབ་
སྐྱེལ་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མི་འཕྲད་
པའི་ཆེད་ཡིན། དང་བླངས་བ་རྣམས་ནས་རང་
རང་གི་ཚོགས་སྐྱིད་དམ་མི་སྒེར་སུ་རུང་ནས་
འགྲོ་སོང་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
ཐེངས་འདིའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་
ཡོངས་རྫོགས་དྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཐད་

གཏོང་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་
གནང་གྲུབ་མཚམས་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་
ལན་འདེབས་གནང་ཡོད། །
ལས་རིམ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་གསར་
འགོད་གསལ་བསྒྲགས་གཤམ་གསལ།
༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་དང་
དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་དབུས་པའི་བཀའ་
ཤག་ལྷན་རྒྱས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༥༩ པའི་དགོངས་དོན་
དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་བསྡུ་བསྐོང་གནང་
རྒྱུའི་ལས་རིམ་གཏན་འབེབས།

༡༽ ཚོགས་འདུའི་མིང༌།
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་
༥༩ འོག་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢
༢༽ ཚོགས་དུས།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ རེས་གཟའ་
མིག་དམར་ནས་ཚེས་ ༢༨ རེས་གཟའ་པ་
སངས་བར་ཉིན་བཞི།
༣༽ ཚོགས་ཡུལ། དྷ་ས།
༤༽ ཚོགས་མིའི་ཡོང་ཁུངས།
ཀ༽ བཀའ་བློན་རྣམ་པ།
ཁ༽ བཀའ་ཟུར་རྣམ་པ།
ག༽ སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ།

ང་༽ སྤྱི་ཟུར་རྣམ་པ།
ཅ༽དྷ་སར་གནས་འཁོད་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དྲུང་ཆེ་དང་དྲུང་འཕར་
རྣམ་པ༽ ཟུང་དྲུང་མན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་
ལས་བྱའི་སྡེ་ཚན་སོ་སོའི་འཐུས་མི་གཅིག་རེ།
ཆ༽ ྋགོང་ས་མཆོག་གི་དམིགས་བསལ་སྐུ་
ཚབ་དང་སྐུ་ཚབ། སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་རྣམ་པ།
ཇ༽ ས་གནས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཁག་
གི་སྐུ་ཚབ་གཅིག་རེ་དང༌། ས་འཐུས་མེད་པའི་
ས་གནས་ཁག་ནས་མི་མང་གི་སྐུ་ཚབ་རེ།
ཉ༽ ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམ་པ།
ཏ༽ རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་
རེ།
ཐ༽ རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཕུད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་
ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་དང༌།
བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་
ཚབ་རེ།
ད༽ གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་
སྐུ་ཚབ་གཅིག་རེ།
གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་
མཚན་གཞུང་ཟུར་འཛར་དང་པོར་གསལ།

ན༽ ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང༌། གཡུང་
དྲུང་བོན་བཅས་སོ་སོའི་གྲྭ་བཙུན་སྔགས་
གསུམ་གྱི་སྐུ་ཚབ་དྲུག་རེ།
པ༽ རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་རེ།
རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་གྱི་མཚན་གཞུང་ཟུར་འཛར་
གཉིས་པར་གསལ།
ཕ༽ རྒྱུན་གཏན་བོད་དོན་ཐོག་ཐུགས་སྣང་
དང་འགན་འཁུར་ལས་འགུལ་གནང་མཁན་

དགོངས་འཆར་གནང་འདོད་ཡོད་རིགས་ནས་
དྭང་བླངས་ཕེབས་མཁན་གྲངས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་
གསུམ་ནས་ ༣༥ དེ་མིན་ནས་ ༥༠ ལས་མ་
མང་བ་དང་དེའི་ནང་ནས་ ༢༥ གཞོན་སྐྱེས་
རང་ལོ་ ༣༠ མན་གྱི་ཆེད་དུ་ཟུར་བཅད་གནང་
རྒྱུ་བཅས།
མཆན།

༡༽ རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ལ་དྭང་བླང་ཞབས་
སྟེགས་ ༣༥ ཡོད་ཁོངས་ནས་ཟུར་འཛར་
དང་པོའི་ནང་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཆེད་དུ་ཟུར་བཅད་བྱ་རྒྱུ། དེ་
ཡང་ ༢༠༡༢ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དགུང་
བར་སྙན་ཞུ་འབྱོར་ཟིན་ཁག
༢༽ དྭང་བླངས་ཚོགས་མི་ཁག་ཚོགས་ཆུང་

གི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་དྲུང་གི་འོས་མིར་
ཞུགས་མི་ཆོགཟུར་བརྗོད།
བླ་ཆེན་རྣམ་པ་དང༌། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་རྣམ་པ། རང་དབང་ལྡན་པའི་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་
འགན་འཛིན་རྣམ་པ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དབུ་འབྱེད་
དང་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོ། ཚོགས་
ཆུང་ཁག་གི་སྙན་ཐོ་སྙན་སྒྲོན་སྐབས། དེ་བཞིན་
ཚོགས་མི་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ཚོགས་ཆུང་ཁག་
གི་རྒྱབ་གཉེར་སྙན་ཐོའི་བགྲོ་གླེང་གནང་སྐབས་
བཅས་སུ་གདན་ཞུ་བྱ་རྒྱུ།

༥༽ གྲོས་གཞི།
ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ལ་
བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་གདོང་ལེན་གནང་
ཕྱོགས་སྐོར་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ།
༦༽ ལས་རིམ།
སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩་༣༠ ནས་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༥་༠༠
པ་བར་ཚོགས་འདུ་ཉིན་དང་པོར་ཚོགས་བཅར་
བ་ཚོགས་འཛོམས་ཐོག་གྲོས་གཞི་ངོ་སྤྲོད་དང་
དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་གནང་རྗེས་ཚོགས་ཆུང་
ཁག་བཅུ་ལ་བགོ་རྒྱུ་དང༌། ཉིན་རྒྱབ་ཚོགས་
ཆེན་གྱི་གྲོས་གཞིའི་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
ངོས་ནས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྨན་ལམ་
སྟོན་ཞི་བ་དང༌། ཡུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་
བ། ཆེ་མཐོང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་དང༌། ཉིན་གཉིས་པའི་སྔ་དྲོར་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང༌། དེའི་ཉིན་རྒྱབ་རྒྱ་གར་དང་ལྷོ་ཤར་
ཨི་ཤེ་ཡའི་ནང་བཅས་སུ་ལས་འགུལ་སྤེལ་
ཕྱོགས་སྐོར་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་གནང་རྒྱུ། ཉིན་
གསུམ་པའི་སྔ་དྲོར་ཚོགས་ཆུང་སོ་སོའི་རྒྱབ་
གཉེར་སྙན་ཐོ་སྙན་སྒྲོན་གནང་རྒྱུ། ཉིན་རྒྱབ་
ཞོགས་པར་སྙན་སྒྲོན་གནང་བའི་རྒྱབ་གཉེར་
ཐོག་ཚོགས་ཆེན་རང་དུ་ཉིན་ཕྱེད་རིང་བགྲོ་
གླེང་གནང་རྒྱུ། ཉིན་མཐའ་མའི་སྔ་དྲོར་ྋགོང་
ས་ྋསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་བརྟན་བཞུགས་
འབུལ་ར་དང༌། ཉིན་རྒྱབ་ཚོགས་ཆུང་སོ་ ུསོའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་འབུལ་བའི་རྒྱབ་གཉེར་
རྣམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཀྱིས་རྒྱབ་གཉེར་ཡིག་
ཆ་གཏན་འབེབས་དང་ཚོགས་འདུ་མཇུག་
བསྡོམས་གནང་རྒྱུ།
༧༽ ཚོགས་དྲུང༌།
ཚོགས་དྲུང་གི་ལས་འགན་སྒྲིག་སྲོལ་ལྟར་
ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་འགན་བཞེས་

གནང་རྒྱུ་དང༌། ལས་བྱེད་འཕར་མ་ཇི་དགོས་
བཀའ་ཤག་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།།
ཟུར་འཛར་དང་པོ།
༄༅།། དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
གཉིས་པ་བསྡུ་བསྐོང་གནང་སྐབས་མགྲོན་
འབོད་གནང་རྒྱུའི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཁག་གི་མཚན་གཞུང༌།
༡༽ དབུས་གཙང་རྒྱུན་ལས།
༢༽ མདོ་སྟོད་རྒྱུན་ལས།
༣༽ མདོ་སྨད་རྒྱུན་ལས།
༤༽ བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས༌།
༥༽ བོད་ཀྱི་བེུད་ལྷན་ཚོགས།
༦༽ བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པ།
༧༽ བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་
ཚོགས་པ།

༨༽ མངའ་རིས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ།
༩༽ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་
པ།

༡༠༽ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་
གྲོལ་ཚོགས་པ།
ཟུར་འཛར་གཉིས་པ།
༄༅། །དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
གཉིས་པ་བསྡུ་བསྐོང་གནང་སྐབས་མགྲོན་
འབོད་གནང་རྒྱུའི་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་
མཚན་གཞུང༌།
༡་ བོད་གཞུང་ཟློས་གར།
༢་ བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང༌།
༣་ ཝ་ཎ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང༌།
༤་ ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང༌།
༥་ རྡོར་གླིང་འཇམ་དབྱངས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
གཅེས་སྐྱོང་ཁང༌།
༦་ ལྡི་ལི་བོད་ཁང༌།
༧་ བོད་ཁྱིམ་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས།
༨་ མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ།
༩་ སཾ་བྷོ་ཊ་བོད་སློབ་འཛིན་སྐྱོང་ཁང༌།
༡༠་ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྨན་
པའི་ལྷན་ཚོགས།
༡༡་ དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང༌།
༡༢་ བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང༌།
༡༣་ ཤེས་རིག་པར་ཁང༌།
༡༤་ བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་རྩ།
༡༥་ བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ།

༄༅། །འདི་གར་ཐེ་ཝན་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢
ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ཚེས་ ༡༡
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་
བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ཐེ་
ཝན་རྒྱལ་ས་ཐེ་པེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཁག་
གཅིག་དང་མཇལ་མོལ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་
བཀའ་བློན་མཆོག་སྔ་དྲོ་ཐེ་པེ་གྲོང་ཁྱེར་སྨན་
ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་དང་སྨན་ལས་དོ་དམ་
འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཞུའུ་ལགས་སོགས་
དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ཐེ་ཝན་དང་བཙན་

བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་གཞིའི་སྐོར་ཕན་ཚུན་ཉམས་མྱོང་བརྗེ་
སྤེལ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་དྲོ་ཐེ་ཝན་གྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཁང་གི་འགོས་ནད་དོ་དམ་སྡེ་
ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀྲའུ་
ལགས་སོགས་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།
ཁོང་གིས་ཐེ་ཝན་ནང་གློ་ནད་རིགས་སྔོན་
འགོག་བྱེད་སྟངས་སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་
བར། བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་
གློ་ནད་སྔོན་འགོག་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་དེ་བཞིན་
སྔོན་འགོག་བྱེད་ཐབས་སྐོར་ལ་བཀའ་འདྲི་
གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་ཐེ་ཝན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་

བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཆིའུ་ཝིན་ཏཱ་མཆོག་དང།
འཕྲོད་བསྟེན་བློན་ཆེན་ཟུར་པ། གཞན་ཡང་
ཐེ་ཝན་འཕྲོད་བསྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་
སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་བཅས་མཇལ་འཕྲད་
གནང་ཞིང་། བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་
སྟེ་འབྱུང་འགྱུར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་
བསྟེན་གྱི་སྨན་པ་ཐེ་ཝན་ནང་འཕྲོད་བསྟེན་དང་
འབྲེལ་བའི་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲོད་ཐབས་ཡོང་བའི་
སྐོར་སོགས་བློན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་
བཀའ་མོལ་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུག་པ་བཅས།།